

ประกาศกระทรวงพลังงาน

เรื่อง เงื่อนไข หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายหรือเติมน้ำมันจากรถขนส่งน้ำมันให้กับ
เครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องจักรกลการเกษตร อุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน
ถึงน้ำมัน และรถขนส่งน้ำมันที่ใช้เติมน้ำมันให้กับอากาศยานภายในสนามบิน

พ.ศ. ๒๕๖๙

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔๔ วรรคสองและวรรคสาม แห่งกฎกระทรวงการขนส่งน้ำมัน
โดยถึงขนส่งน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงการขนส่งน้ำมันโดยถึงขนส่งน้ำมัน
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“เครื่องจักรกลงานก่อสร้าง” หมายความว่า เครื่องจักร เครื่องมือหรืออุปกรณ์ สำหรับใช้ใน
ในงานก่อสร้างที่ใช้ใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อน เช่น รถขุดดิน รถตัก รถเกี่ยวนวด รถดัน รถยก
เครื่องผสมคอนกรีต บันจัน เครื่องสำรองไฟฉุกเฉิน เครื่องสูบน้ำดับเพลิง เครื่องจักรกลภายในเหมือง
และให้หมายความรวมถึงรถแทรกเตอร์และรถบดถนนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

“เครื่องจักรกลการเกษตร” หมายความว่า เครื่องจักร เครื่องมือหรืออุปกรณ์ สำหรับใช้ใน
ในการเกษตรที่ใช้ใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อน เช่น รถหว่านข้าว เครื่องเกี่ยวข้าว รถไถพรวนดิน
เครื่องพ่นยาฆ่าแมลง และให้หมายความรวมถึงรถแทรกเตอร์และรถใช้งานเกษตรกรรมตามกฎหมาย
ว่าด้วยรถยนต์

“อุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน” (Ground Support Equipment หรือ GSE)
หมายความว่า ยานพาหนะ เครื่องจักร เครื่องมือหรืออุปกรณ์ สำหรับใช้ประโยชน์ในการบินที่ใช้ใช้น้ำมัน
เป็นเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อน เช่น รถบันได รถลากสัมภาระ รถลำเลียงผู้โดยสาร รถอุปกรณ์ปรับอากาศ
รถสายพานลำเลียง รถสำหรับบรรจุตู้สัมภาระใต้เครื่อง รถลากและดันอากาศยาน รถสูบน้ำดับเพลิง
รถซ่อมบำรุง เครื่องสำรองไฟฉุกเฉิน เครื่องสูบน้ำดับเพลิง

“ผู้ปฏิบัติงาน” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติและการฝึกอบรม
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

“มาตรฐาน NFPA 407” หมายความว่า มาตรฐานที่ประกาศโดยสมาคมป้องกันอัคคีภัย
แห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (National Fire Protection Association) ลำดับที่ 407 เรื่อง
Standard for Aircraft Fuel Servicing

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ การจ่ายหรือเติมน้ำมันจากรถขนส่งน้ำมันให้สามารถทำได้ ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การเติมน้ำมันจากหัวจ่ายน้ำมันของถังขนส่งน้ำมันให้กับเครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องจักรกลการเกษตร หรืออุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน

(๒) การจ่ายน้ำมันจากหัวจ่ายน้ำมันของถังขนส่งน้ำมันลงถึงน้ำมันเพื่อนำไปเติมน้ำมันให้กับเครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องจักรกลการเกษตร หรืออุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน

(๓) การจ่ายน้ำมันจากระบบท่อน้ำมันของถังขนส่งน้ำมันให้กับถังขนส่งน้ำมันของรถขนส่งน้ำมันที่ใช้เติมน้ำมันให้กับอากาศยานภายในสนามบิน

น้ำมันที่จ่ายหรือเติมตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ใช่ น้ำมันชนิดไวไฟมาก

ข้อ ๔ ผู้ประกอบกิจการถังขนส่งน้ำมันต้องจัดให้มีผู้ปฏิบัติงาน เพื่อควบคุมดูแลตลอดระยะเวลาที่มีการจ่ายหรือเติมน้ำมัน

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายหรือเติมน้ำมัน

ข้อ ๕ การจ่ายหรือเติมน้ำมันตามข้อ ๓ ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๖ ก่อนทำการจ่ายหรือเติมน้ำมัน ผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการหรือตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

(๑) จุดจ่ายน้ำมันต้องไม่ลาดเอียง และเป็นพื้นที่โล่งที่มีการระบายอากาศได้ดี และห้ามอยู่ภายในอาคารที่มีผนังปิดล้อมมากกว่า ๒ ด้าน

(๒) ควบคุมดูแลมิให้มีการกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ ภายในระยะอย่างน้อย ๔.๖ เมตร โดยรอบจุดจ่ายน้ำมัน

(๓) อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ติดตั้งอยู่ในระยะ ๖.๐ เมตร ในแนวราบ และ ๐.๕ เมตร ในแนวตั้งฉากจากจุดจ่ายน้ำมัน ต้องเป็นอุปกรณ์ชนิดป้องกันการระเบิด (explosion proof) ตามตัวอย่างท้ายประกาศนี้

(๔) มีทรายหรือวัสดุที่สามารถซับน้ำมันได้อย่างน้อย ๑๙ ลิตร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรั่วไหลของน้ำมันไปนอกบริเวณจุดจ่ายน้ำมัน และต้องจัดเตรียมภาชนะสำหรับจับเก็บทรายหรือวัสดุที่ผ่านการสัมผัสกับน้ำมันแล้ว

(๕) จัดเตรียมเครื่องดับเพลิงที่ติดตั้งไว้บริเวณถังขนส่งน้ำมัน โดยเอาไว้บริเวณจุดจ่ายน้ำมันให้สามารถนำมาใช้ได้สะดวก ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการจ่ายหรือเติมน้ำมัน สำหรับใช้ประโยชน์ในการบิน เครื่องดับเพลิงจะต้องไปตามมาตรฐาน NFPA 407 ด้วย

(๖) จัดให้มีอุปกรณ์แสดงเขตพื้นที่จ่ายน้ำมันอย่างชัดเจน เช่น กรวย หรือแผงกั้น โดยรอบรถขนส่งน้ำมันและจุดจ่ายน้ำมัน และมีป้ายห้ามบริเวณที่เห็นได้ง่ายภายในระยะไม่เกิน ๗.๖ เมตรอย่างน้อยสองด้าน โดยมีและแสดงข้อความ ดังต่อไปนี้

- (ก) ห้ามสูบบุหรี่
- (ข) ห้ามทำให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ
- (ค) กำลังจ่ายน้ำมัน ห้ามเข้าก่อนได้รับอนุญาต

รูปแบบของป้าย สี ขนาดตัวอักษร และเครื่องหมาย เป็นไปตามประกาศว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สีและเครื่องหมายเพื่อความปลอดภัย

(๗) จอดรถขนส่งน้ำมันให้อยู่ในลักษณะที่สามารถเคลื่อนย้ายได้โดยเร็ว เพื่อป้องกันอันตรายต่อถังขนส่งน้ำมันกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใดที่อาจเกิดความไม่ปลอดภัย

(๘) ห้ามเริ่มเดินเครื่องยนต์ของรถขนส่งน้ำมัน (start) ในขณะที่เสียบหัวจ่ายน้ำมันไว้กับเครื่องยนต์ของเครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องจักรกลการเกษตร เครื่องยนต์ของอุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน ถังน้ำมัน หรือรถขนส่งน้ำมันที่ใช้เติมน้ำมันให้กับอากาศยานภายในสนามบิน

(๙) ดับเครื่องยนต์ของเครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องยนต์ของเครื่องจักรกลการเกษตร เครื่องยนต์ของอุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน หรือรถขนส่งน้ำมันที่ใช้เติมน้ำมันให้กับอากาศยานภายในสนามบิน

(๑๐) ต่อสายดินจากถังขนส่งน้ำมันที่จะทำการจ่ายน้ำมัน ร่วมกับเครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องจักรกลการเกษตร อุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน ถังน้ำมัน หรือรถขนส่งน้ำมันที่ใช้เติมน้ำมันให้กับอากาศยานภายในสนามบินที่นำมารับน้ำมัน ให้ลงดิน โดยต้องต่อไว้ตลอดเวลา จนกว่าจะจ่ายน้ำมันเสร็จเรียบร้อยตามตัวอย่างท้ายประกาศนี้ และให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(ก) ต่อสายดินระหว่างถังขนส่งน้ำมันที่จะทำการจ่ายน้ำมัน และรากสายดิน

(ข) ต่อสายดินระหว่างเครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องจักรกลการเกษตร อุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน ถังน้ำมัน หรือรถขนส่งน้ำมันที่ใช้เติมน้ำมันให้กับอากาศยานภายในสนามบินที่นำมารับน้ำมัน และรากสายดิน

(ค) ต่อสายดินระหว่างถังขนส่งน้ำมันที่จะทำการจ่ายน้ำมัน และเครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องจักรกลการเกษตร อุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน ถังน้ำมัน หรือรถขนส่งน้ำมันที่ใช้เติมน้ำมันให้กับอากาศยานภายในสนามบินที่นำมารับน้ำมัน

(ง) ตรวจสอบค่าความต้านทานระหว่างรากสายดินกับดินต้องไม่เกิน ๒๕ โอห์ม

ข้อ ๗ ขณะทำการจ่ายหรือเติมน้ำมัน ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ป้องกันไม่ให้รถขนส่งน้ำมัน เครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องจักรกลการเกษตร อุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน ถังน้ำมัน หรือรถขนส่งน้ำมันที่ใช้เติมน้ำมันให้กับอากาศยานภายในสนามบินที่นำมารับน้ำมัน เกิดการเคลื่อนที่

(๒) ห้ามกระทำการใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ และห้ามบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใกล้บริเวณที่มีการจ่ายน้ำมัน รวมทั้งให้มีการกั้นพื้นที่โดยมีระยะอย่างน้อยตามที่ข้อ ๖ (๒) กำหนด

ข้อ ๘ หลังจากดำเนินการจ่ายหรือเติมน้ำมันเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ถอดอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการจ่ายหรือเติมน้ำมันออกก่อน แล้วจึงถอดสายดินออก

ข้อ ๙ การจ่ายหรือเติมน้ำมันในเวลากลางคืน ต้องจัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ และต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๖ (๓) ด้วย

ข้อ ๑๐ การจ่ายน้ำมันตามข้อ ๓ (๒) ให้บรรจุต่อครั้งได้ไม่เกินปริมาณ ดังต่อไปนี้

(๑) ชนิดไวไฟปานกลางปริมาณไม่เกิน ๒๒๗ ลิตร

(๒) ชนิดไวไฟน้อยปริมาณไม่เกิน ๔๕๔ ลิตร

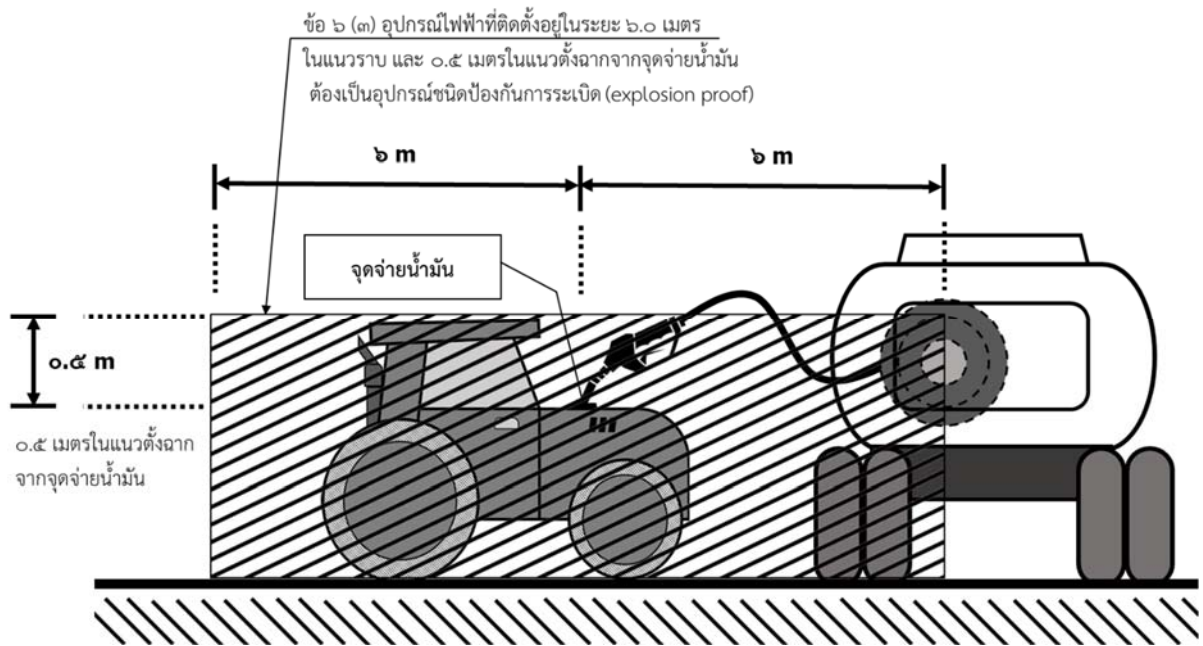
ถังน้ำมันที่นำมารับน้ำมันต้องทำด้วยวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับน้ำมันและเป็นชนิดที่ใช้กับน้ำมันโดยเฉพาะ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙

อรรถพล ฤกษ์พิบูลย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

ตัวอย่างภาพประกอบ

ข้อ ๖ (๑๐) ต่อสายดินจากถังขนส่งน้ำมันที่จะทำการจ่ายน้ำมัน ร่วมกับเครื่องจักรกลงานก่อสร้าง เครื่องจักรกลการเกษตร อุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินภายในสนามบิน ถึงน้ำมัน หรือรถขนส่งน้ำมันที่ใช้เติมน้ำมันให้กับอากาศยานภายในสนามบินที่นำมารับน้ำมัน ให้ลงดิน

